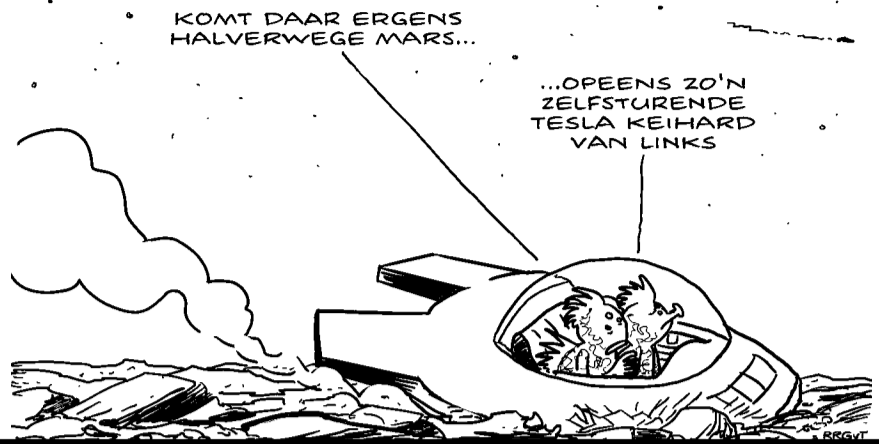

Achter pagina.

FOKKE & SUKKE
HADDEN EEN BOTSING

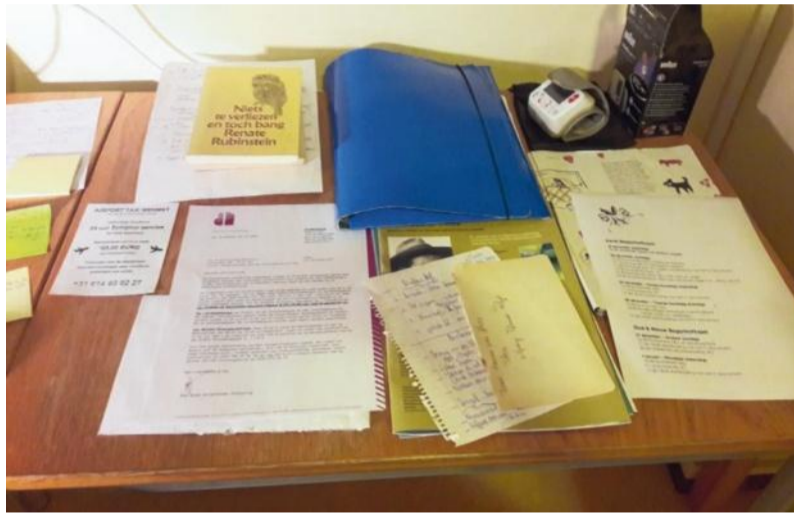
HET VERTALERSHUIS (2)

Haar Nederlands is 'volledig kunstmatig'

Hoe kijken buitenlandse vertalers naar Nederlandse literatuur? De obscene taal in *Turks Fruit* was voor Aneta Dantcheva lastig.

Ik hoop dat het iets wordt met ons gesprek," excu-seert Aneta Dantcheva (61) zich bij voorbaat. „Mijn Nederlands is volledig kunstmatig, het is gebaseerd op de literatuur. Ik ontmoet nauwelijks echte Nederlanders, alleen af en toe intellectuelen en mensen uit de sfeer van de letteren.”

In het Vertalershuis in Amsterdam mogen buitenlandse vertalers van Nederlandse literatuur werken en verblijven. In de bibliotheek, omringd door vertalingen van Nederlandse boeken, waaronder haar eigen van Cees Nootebooms *Rituelen* en Arthur Japins *Een schitterend gebrek*, vertelt Aneta hoe ze ooit besloot om zich in het Nederlands te gaan verdiepen. „Op de universiteit van Sofia, waar ik journalistiek studeerde, hing een papertje waarop een nieuw bijvak werd aangekondigd, Nederlands. Ik had de brieven van Vincent van Gogh gelezen, en die hadden me nieuwsgierig gemaakt. Zundert, hoe zou dat eruitzien? Het was begin jaren tachtig, het IJzeren Gordijn hing nog, naar het Westen reizen was on-

Aneta Dantcheva en haar bureau in het Vertalershuis.

mogelijk. Honderdvijftig studenten schreven zich in voor de cursus Nederlands. Het bleek een taal van onbegrijpelijke, harde klanken, en de docente, een oude Waalse dame, was weinig inspirerend. Al snel waren we nog maar met drie over. Ik heb doorgezet omdat ik graag afmaak waar ik aan begin. Later ben ik de Nederlandse literatuur gaan waarderen. Vooral Couperus, hij is mijn lievelingsschrijver.”

„*Turks fruit* was het eerste boek dat ik vertaalde. De obscene woorden waren lastig, die werden in het Bulgaars al gauw grover, cynischer

dan in het Nederlands. Er bestond nog geen internet, dus ben ik voor hulp naar mijn buurman gegaan, die altijd veel vriendinnen had en over een rijk repertoire aan termen beschikte.

„Het vertalen van Nederlandse literatuur is mijn toevlucht. Bij de tv waar ik als eindredacteur werk, heerst een oncollegiale sfeer. Wanneer ik thuiskom na een dag vol ge-doe, geven die intelligente, goed geschreven teksten een positieve impuls. Dan is de wereld ineens zo slecht nog niet. Ook al bestaan er geen goede woordenboeken Neder-

Vertaalvalkuil

Aneta Dantcheva: „In het verhaal 'Met een been in het graf' uit de bundel *Godencirkel* van J.M.A. Biesheuvel verliest de visser Mallevoet in een storm zijn been en zijn oog. Het woordspelletje met de naam heb ik simpel opgelost met een vertaling van 'Mallevoet' in een voetnoot. Later organiseert hij in zijn dorp de begrafenis van zijn been en oog. De grafinscriptie luidt: 'Hier liggen oog en been van visser Mallevoet/ te wachten op wat nog verder komen moet.' Door het Bulgaarse werkwoord in het enkelvoud te zetten in plaats van het meervoud, kon ik uiteindelijk een mooi rijmpje maken.”

ter voorspelling van voorspoed?

In de loop van de jaren is Dantcheva bevriend geraakt met medevertalers. Vooral met de Duitsers voelt ze verwantschap. Met Nederlanders blijft tot haar spijt de relatie oppervlakkig. „Telkens als ik denk dat een ontmoeting tot een dieper contact kan leiden, stopt het. Alleen met Marrente de Moor heb ik iets als vriendschap ervaren toen ze in Sofia was bij de presentatie van mijn vertaling van *De Nederlandse maagd*. Maar ja, zij is slaviste.”

Brigit Kooijman

OLYMPISCHE SPELEN

Grenskonflikten niet welkom op de Spelen

Zijn de rotsen van Liancourt Koreaans of Japans? Een vlag van het verenigd Korea waarop ze staan, haalt de openingsceremonie niet.

Wat een vriendschappelijke wedstrijd tussen de ijshockeydames van de Koreanen (Zuid en Noord) en Zweden had moeten zijn, liep uit op een ruzie om een stipje. Niet de puck was aanleiding, maar een stip die op de vlag staat van het Verenigde Korea. De vlag, speciaal ontworpen voor de tijdelijke sportieve vereniging, toont de twee Korea's zonder grenzen.

Helaas. Niet Zweden had een probleem met de vlag, maar de Japanners. Op de vlag staat namelijk een stipje dat de rotsen van Liancourt moet voorstellen. Laat dat gebied nu net van de Japanners zijn, althans volgens de Japanners zelf. Ze hadden die rotsen zelf in 1905 geclaimd en er de naam 'Bamboe-eiland' aan gege-

Unificatievlag met de Rotsen van Liancourt (en Ulleungdo)

FOTO EPA/YONHAP SOUTH KOREA OUT

ven. De Zuid-Koreanen daarentegen weten zeker dat ze de rotsen succesvol hebben geclaimd na de Tweede Wereldoorlog, en gaven er de naam 'eenzaam eiland' aan.

De vlag past in een reeks ergernissen tussen Zuid-Korea en Japan. De Japanners waren woedend over de garnalen die bij de Rotsen van Liancourt waren gevestigd om aan president Donald Trump voor te schotelen tijdens zijn bezoek dit najaar. Japanners openden onlangs in Tokio een expositie over Japan, waarin de rotseilanden als Japans grondgebied worden gepresenteerd.

Met de openingsceremonie in zicht, kondigde de Zuid-Koreaanse minister van Buitenlandse Zaken aan dat de omstrede vlag niet gedragen zal worden, uit respect voor het Internationaal Olympisch Comité dat gevraagd had sportevenementen niet te gebruiken voor politieke statements. De zoveelste nagel aan de doodskist van het ideaal dat sport en politiek gescheiden zouden zijn.

Toef Jaeger

IKJE

Sadist

Ik ben zo vroeg op het perron dat ik misschien wel een trein eerder kan nemen. Ik loop naar de deur, de conducteur stapt net in. Ik vraag hem: „Gaat deze trein naar Den Haag Centraal?” „Ja”, antwoordt hij en drukt op de knop: deur dicht, trein weg.

Jeroen van Dijk

Lezers zijn de auteur van deze rubriek. Een Ikje is een persoonlijke ervaring of anekdote in maximaal 120 woorden. Insturen via ikje@nrc.nl